

Brüsszel, 2026. május 13.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2026/0068 (COD)

9116/1/26
REV 1

COMPET 555
IND 326
MI 454
MAP 105
FDI 11
TRANS 299
CLIMA 254
ENV 486
ENER 239
ECOFIN 602
UD 136
POLCOM 170
CODEC 875

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	<i>A Versenyképességi Tanács (Belső Piac, Ipar, Kutatás és Úrpolitika) 2026. május 28-i ülésének előkészítése</i> Az ipar felgyorsításáról szóló jogszabály: hogyan lehet a legjobban kiaknázni az egységes piachoz való hozzáférést az európai preferencia és az alacsony szén-dioxid-kibocsátásra vonatkozó követelmények révén? – <i>Irányadó vita</i>

A Versenyképességi Tanács 2026. május 28-i ülésén tartandó irányadó vita előkészítése céljából mellékelten továbbítjuk a delegációknak „Az ipar felgyorsításáról szóló jogszabály: hogyan lehet a legjobban kiaknázni az egységes piachoz való hozzáférést az európai preferencia és az alacsony szén-dioxid-kibocsátásra vonatkozó követelmények révén?” című elnökségi háttéranyagot.

Az ipar felgyorsításáról szóló jogszabály: hogyan lehet a legjobban kiaknázni az egységes piachoz való hozzáférést az európai preferencia és az alacsony szén-dioxid-kibocsátásra vonatkozó követelmények révén?

Háttér

2024-ben az uniós feldolgozóipar az uniós foglalkoztatás 18,3%-át (30 millió fő) és az uniós GDP 14,3%-át tette ki, miközben az EU üvegházhatásúgáz-kibocsátásának 26,2%-át generálta. Ezért központi szerepet játszik a gazdasági jólét, a stratégiai autonómia, valamint az uniós éghajlat-politikai célkitűzések megvalósításában.

A feldolgozóipar gazdasági jelentősége ellenére a GDP-ből való részesedése az elmúlt évtizedekben a 2000. évi 17,4%-ról 2024-re 14,3%-ra csökkent. Az ágazat egy ideje kihívásokkal szembesül a tartósan magas energiaárak, a globális kapacitásfelesleg, a torz nemzetközi verseny, a dekarbonizációval kapcsolatos magas tőke- és működési költségek, a szabályozási akadályok, valamint a lassú és kiszámíthatatlan engedélyezési eljárások miatt. Mindezek aláássák az ágazat versenyképességét és dekarbonizációs képességét.

Ennek következtében például az energiaigényes iparágak termelési volumenei 2019 óta közel 20%-kal – más feldolgozóipari ágazatokhoz képest jelentősen nagyobb mértékben – csökkentek, miközben bizonyos termelési kapacitások kihasználatlanul maradtak, illetve nem használhatók ki nyereségesen. A tendencia megfordítására irányuló sürgős fellépés nélkül az EU dekarbonizációja az ipar leépülése révén fog megvalósulni.

A tiszta technológiák is kihívásokkal szembesülnek a versenyképesség és az ellátási láncok sebezhetősége tekintetében. A 15 kulcsfontosságú tiszta technológia közül az akkumulátorok, a fotovoltaiikus modulok és a fényelemek jelentik azon technológiákat, amelyek gyártása terén az EU a világ többi részéhez képest a legkevésbé versenyképes: akkumulátorigényének mintegy 50%-át, fotovoltaiikusmodul- és fényelemigényének pedig 94%-át Kínából importálja.

Több downstream ellátási láncban is hasonló versenykihívás mutatkozik. Például a kínai akkumulátoros elektromos járművekre 2024. október 30-tól bevezetett kiegyenlítő vámok ellenére a személygépkocsik Kínával szembeni kereskedelmi mérlege 2025-ben negatívvá vált (1,2 milliárd EUR az év első felében). Emellett a gépjárműalkatrészek Kínából történő behozatala 2021 és 2025 között mintegy 4 milliárd EUR-val (+66%) nőtt, szemben a Kínába irányuló export mintegy 50%-os csökkenésével. Ez az európai és a kínai termékek közötti 30–35%-os árkülönbségnek tudható be, és ez a tendencia gyorsulni látszik. A gépjárműipari beszállítók körében már 76 000 munkahely megszűnése került bejelentésre, és a következő öt évben a termelésnek akár az 50%-a is veszélybe kerülhet.

Az e tendenciák elleni fellépés érdekében az ipar felgyorsításáról szóló jogszabályra irányuló, 2026. március 4-én elfogadott javaslat intézkedési keretet hoz létre az ipari kapacitások kialakításának és a dekarbonizációnak a stratégiai ágazatokban oly módon történő felgyorsítása céljából, amely az EU hosszú távú rezilienciájának és jólétének megerősítése mellett valósul meg.

Az ipar felgyorsításáról szóló jogszabály: célzott európai preferencia és az alacsony szén-dioxid-kibocsátásra vonatkozó követelmények bevezetése a stratégiai ágazatok támogatása érdekében

A javaslat a következő **három alappillérből** áll: a kereslet növelése a tiszta termékek vezető piacainak létrehozása érdekében; az egységes piac erejének kiaknázása a minőségi külföldi befektetések vonzása érdekében; valamint a dekarbonizációs projektek megvalósításának felgyorsítása.

Ami az első pillért illeti, az ipar felgyorsításáról szóló jogszabály keretet hoz létre az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, az Unióban előállított ipari termékek vezető piacainak fejlesztésére. E kezdeményezés célja a jelenlegi korlátozott kereslet növelése, e kereslet alacsony szintje ugyanis akadályozza a léptékváltást a termelésben, valamint gátolja a dekarbonizációs beruházásokat. Ez az egységes piac méretének kihasználása, valamint az említett termékek iránti kereslet állami beavatkozással (közbeszerzés, aukciók és állami támogatási rendszerek) finanszírozott növelése útján érhető el. A Bizottság indokolása szerint a javasolt intézkedések tükrözik a nemzetközi tendenciákat, és megfelelnek az EU nemzetközi kötelezettségeinek azáltal, hogy kiterjesztik az uniós származás fogalmát az olyan országokban gyártott termékekre, amelyekkel az EU szabadkereskedelmi térséget vagy vámuniót létrehozó megállapodást kötött. A közbeszerzési eljárásokban csak garantált hozzáféréssel rendelkező országok ajánlattevői vehetnek részt.

A javaslat az alacsony szén-dioxid-kibocsátásra és/vagy az uniós származásra vonatkozó követelményeket vezet be a stratégiai ágazatok kiválasztott termékeire vonatkozóan, beleértve a következőket:

- acél, cement (beton és habarcs formájában) és alumínium, amennyiben azokat az építőiparban és a gépjárműiparban használják;
- elektromos, hibrid és üzemanyagcellás gépjárművek, valamint azok kulcsfontosságú alkotóelemei;
- számos „nettó zéró” technológia.

Ezek a horizontális követelmények összekapcsolják az ipar felgyorsításáról szóló jogszabályt más, folyamatban lévő jogalkotási javaslatokkal, amelyek ilyen fogalmakat használnak, ideértve például a személygépkocsikra és kisteherautókra vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírások felülvizsgálatáról szóló javaslatot és a tiszta vállalati járművekre vonatkozó javaslatot. Ezek a követelmények minden közbeszerzési eljárásra, aukcióra és állami támogatási rendszerre vonatkoznak. Annak elkerülése érdekében, hogy túlzott adminisztratív terhek háruljanak az ipar felgyorsításáról szóló jogszabály hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárásokban részt vevő gazdasági szereplőkre, a megfelelés egy önbevalláson alapuló rendszer révén kerülne ellenőrzésre. Ez a megközelítés biztosítja a meglévő közbeszerzési keretekkel való összhangot, az ellenőrzést pedig azokra a gazdasági szereplőkre korlátozza, amelyeknek szerződést ítélték oda.

Ami a tiszta technológiákat illeti, uniós származásra vonatkozó követelmények kerülnének bevezetésre a „nettó zéró” iparról szóló rendelet¹ módosítása útján, biztosítva e követelményeknek az említett rendelet szerinti keretbe történő teljes körű beépítését. A gyakorlatban a meglévő iránymutatások – például az említett rendelet 28. cikkének végrehajtására vonatkozó iránymutatás² –, valamint a vonatkozó, például a származási szabályok alkalmazása terén szerzett végrehajtási tapasztalatok elősegítenék e követelmények hatékony alkalmazását.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1735 rendelete (2024. június 13.) a „nettó zéró” technológiák európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról és az (EU) 2018/1724 rendelet módosításáról.

² A Bizottság közleménye – Iránymutatás a „nettó zéró” technológiák európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról és az (EU) 2018/1724 rendelet módosításáról szóló (EU) 2024/1735 rendelet 28. cikkének végrehajtásáról.

E keret célja annak biztosítása, hogy kiszámítható keresleti jelzések történjenek az alacsony széndioxid-kibocsátású ipari termékekre vonatkozóan, és egyúttal – a Draghi-jelentés³ ajánlásaival összhangban – erősödjenek az uniós gyártási kapacitások és a stratégiai értékláncok.

A megközelítés kifejezetten azokra a stratégiai ágazatokra irányul, amelyekben magasak a dekarbonizációs költségek, és amelyekben az ipar felgyorsításáról szóló jogszabályban javasolt intézkedések nélkül a downstream árhatások jelentősek lennének, ami növelné a piac nem megfelelő működésének kockázatát. A megközelítés egyszersmind egy egyszerűsítési menetrendbe is illeszkedik, amely arra irányul, hogy – ahol csak lehet – egyszerűsítsék a meglévő szabályokat és eljárásokat, és szükség esetén építsenek azokra.

Ami a **második pillért** illeti, a javaslat egyértelmű feltételeket állapít meg a feltörekvő ágazatokban (akkumulátorok, elektromos járművek, fotovoltaiikus rendszerek és kritikus fontosságú nyersanyagok) megvalósuló, 100 millió EUR-t meghaladó külföldi befektetésekre vonatkozóan annak biztosítása érdekében, hogy ezek a befektetések kézzelfogható hozzáadott értéket teremtsenek, beleértve a minőségi helyi munkahelyek létrehozását, az innováció előmozdítását, valamint az európai értékláncokba való szorosabb integrációt. Ugyanakkor a javaslat arra is irányul, hogy megfelelő egyensúlyt biztosítson a kezdeményezés különböző pillérei között annak érdekében, hogy megmaradjon az Unió vonzereje a stratégiai beruházások szempontjából, és egyúttal csökkenjen annak kockázata, hogy a beruházásokat az egységes piachoz preferenciális hozzáféréssel rendelkező partnerországokba irányítsák át.

A **harmadik pillér** keretében a javaslat az „egy projekt, egy digitális eljárás” megközelítés révén egyszerűsíti és digitalizálja a feldolgozóipari projektekre vonatkozó engedélyezési eljárást. Emellett felgyorsítja az energiaigényes ágazatokban megvalósítandó dekarbonizációs projektek engedélyezési keretét, valamint támogatja az ipari klaszterek fejlesztését annak előirányozása révén, hogy minden tagállamban az ipari felgyorsítására szolgáló területeket jelöljenek ki.

³ Draghi, M. (2024). [*The future of European competitiveness – In-depth analysis and recommendations \(Part B\)*](#) (Az európai versenyképesség jövője: Részletes elemzés és ajánlások, B. rész).

Megvitatandó kérdések

- Ön szerint a javasolt keretben szereplő intézkedések elegendőek-e ahhoz, hogy az uniós stratégiai iparágak versenyképességének helyreállítása érdekében felgyorsítsuk az ipari kapacitások kialakítását és a dekarbonizációt az EU stratégiai ágazataiban oly módon, hogy közben szavatoljuk a kellően erős keresleti jelzéseket és a beruházási biztonságot?
 - Ön szerint a közkiadások terén javasolt célzott európai preferencia és alacsony szén-dioxid-kibocsátásra vonatkozó kritériumok képesek-e minimális adminisztratív többletterhek mellett hatékonyan támogatni a stratégiai ágazatokat az EU-n belüli gyártási kapacitások megőrzésében és bővítésében?
-